

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 29.9.2004
KOM(2004) 621 galutinis

2004/0218 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl Aplinkos finansinės priemonės (LIFE +)

(pateikta Komisijos)

{SEK(2004) 1176}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. KONTEKSTAS

Norint pasiekti Lisabonos ir Geteborgo strateginius tikslus, t. y. kad Europos ekonomikos plėtra skatintų augimą ir socialinę sanglaudą bei mažintų neigiamą poveikį aplinkai, reikia ir toliau laikytis išpareigojimų tausojančiai naudoti ir tvarkyti gamtinius išteklius bei saugoti aplinką. 2004 m. kovo mėn. vykusioje Tarybos pavasario sesijoje buvo prieita prie išvados, jog „augimas, kad būtų tvarus, privalo būti palankus aplinkai“. Nūdienės aplinkos būklės tendencijos ir padidėjęs spaudimas verčia imtis daugiau ir aktyvesnių veiksmų. Artėjančiam finansinių perspektyvų laikotarpiui tenka dvejopas iššūkis: pirma, užtikrinti, kad pagrindiniai aplinkos apsaugos tikslai – kovoti su klimato kaita, stabdyti biologinės įvairovės nykimą, gerinti gyvenimo kokybę ir užtikrinti tausojančią gamtinių išteklių naudojimą bei valdymą – papildytų ir sustiprintų augimo programą; antra, atsieti augimą nuo neigiamo poveikio aplinkai.

Siekiant šių strateginių tikslų, svarbiausias yra ES finansavimas. Tai numatyta komunikate „Mūsų bendros ateities kūrimas – išsiplėtusios Europos Sąjungos politikos sunkumai ir biudžeto priemonės 2007–2013 metais“ [KOM(2004)101], kuri papildoma „2007–2013 metų finansinės perspektyvos“ [KOM(2004)487]. Aplinkosauga bus integruojama į šias prioritetines politikos sritis ir visų pirma bus finansuojama pagal 1 poziciją, Tvarus augimas (1A pozicija, įskaitant inovacijų ir konkurencingumo pagrindų programą; mokslinių tyrimų ir taikomųjų veiklos programas) ir 1B poziciją, sanglauda (skirta augimui ir užimtumui), 2 poziciją: išteklių apsauga ir valdymas, įskaitant žemės ūkio ir kaimo plėtros programas) ir 4 poziciją: Europa kaip visuotinis partneris, įskaitant pasirengimo narystei, vystymo ir išorinės pagalbos programas. Pavyzdžiui, šiuo metu aplinkosaugai skiriama apie 16,5 % Europos regioninės plėtros fondo (ERDF) ir 50 % Sanglaudos fondo lėšų. Be to, bet kokia sanglaudos, agrarinės aplinkosaugos ir kaimo plėtros intervencija galima tik atsižvelgiant į Bendrijos aplinkosaugos teisės aktus. Šis aplinkosaugos veiklos finansavimo lygis per ateinančią finansinį laikotarpį turi būti išlaikytas toks pat, o prireikus – padidintas, taip pabrėžiant aplinkosaugos, kuri yra pagrindinis darnaus vystymosi matmuo, svarbą.

Dėl aplinkosaugos finansavimo neabejotinai didėja Europos vertė. Blogėjant aplinkos būklei ir vykstant klimato kaitai, be to, vis dažniau išstingant gamtinėms nelaimėms, apimančioms ne vienos valstybės teritoriją (pvz., potvyniai, miškų gaisrai), būtina mąstyti ir veikti visos Europos bei pasaulio mastu. ES finansavimas skiriamas veiklai, kuri apima daugelį valstybių ir todėl nebūtų finansuojama nacionaliniu lygiu. Yra daugybė pavyzdžių, kad aplinkosauga didina visuotinę gerovę ir duoda naudos visai Europai, taigi pateisina iš ES gaunamą paramą. Sutartyje nustatytas įpareigojimas saugoti aplinką ir būtinybė prižiūrėti, kaip įgyvendinami pagrindiniai per pastaruosius trisdešimt metų priimti aplinkosaugos teisės aktai, verčia imtis veiksmų ir teikti finansinę paramą ES lygiu.

Pagrindinėmis Bendrijos finansavimo priemonėmis bus remiamos ne tik fizinės ir materialios investicijos į aplinką, bet ir moksliniai tyrimai, naujovės bei aplinkosaugos technologijos. Tačiau šios programos neapima visų aplinkosaugos finansavimo reikmių. Pavyzdžiui, į jas nepatenka tik Europai būdinga veikla, tarkime, geros patirties mainų programos, vietos ir regioninės valdžios gebėjimų stiprinimas bei parama visoje Europoje veikiančioms NVO. Tai yra pagrindinės papildomo investicinio finansavimo sritys, labai svarbios siekiant įgyvendinti aplinkosaugos tikslus išsiplėtusioje ES. Todėl reikia naujos aplinkos finansinės priemonės.

Viena priemonė apimtų daugumą šiuo metu vykdomų paramos aplinkai programų **ir būtų finansuojama pagal 2007–2013 m. finansinių perspektyvų išlaidų 2 poziciją: Gamtinių išteklių apsauga ir valdymas.**

2. PRIEMONĖS PASIRINKIMAS: LIFE+

Siekiant papildyti pagrindines finansavimo programas, siūloma patvirtinti naują aplinkos finansinę priemonę LIFE + (*L'Instrument Financier pour l'Environnement: Promouvoir l'Union Soutenable*).

Pagrindinis LIFE + tikslas – prisidėti prie Bendrijos aplinkos politikos ir teisės aktų kūrimo, jų diegimo monitoringo, vertinimo bei informacijos apie juos sklaidimo, taip skatinant darnų ES vystymąsi. Visų pirma LIFE+ bus remiamas 6-osios aplinkosaugos veiksmų programos įgyvendinimas; šia programa siekiama kovoti su klimato kaita, sustabdyti gamtos ir biologinės įvairovės nykimą, gerinti aplinką, sveikatą ir gyvenimo kokybę, paskatinti tausojančiai naudoti ir valdyti gamtinius išteklius bei atliekas, išugdyti strateginį požiūrį į politikos plėtrą, įgyvendinimą ir visuomenės informavimą.

LIFE+ bus remiama tokia veikla, kuri

- didina Europos pridedamąją vertę: priemonė galės būti taikoma tik tada, kai iš tikrųjų bus kuriama ES pridedamoji vertė ir Europos lygiu prisidedama prie masto ekonomijos.
- yra tarsi svertas arba turi daugkartinį poveikį: priemonė užtikrins bendro finansavimo kartu su valstybėmis narėmis, regionine arba vietos valdžia ir kitais visuomeniniais arba privačiais subjektais mechanizmą.
- yra skatinamojo arba parodomojo pobūdžio: LIFE + remia iniciatyvas, kurios pasiūlys naujoviškų aplinkos politikos taikymo ir įgyvendinimo būdų;
- yra ilgalaikė: LIFE + naudojimo galimybės bus investicija į ateitį. Jomis bus siekiama padėti tvarumo pagrindus.

Bus dvi LIFE + pakraipos:

LIFE+ *įgyvendinimas ir valdymas:*

- prisidės prie novatoriškų politinių metodų ir priemonių kūrimo bei demonstravimo, pavyzdžiui, skelbs sėkmingų tyrimų rezultatus;
- prisidės prie aplinkos politikos ir teisės aktų kūrimui, vertinimui ir monitoringui skirtos žinių bazės stiprinimo, įskaitant ex-post įvertinimą (pavyzdžiui, naudojant tyrimus, modeliavimą ir veiksmų plano kūrimą);
- remia aplinkos būklės ir ją skatinančių ir slopinančių veiksnių bei reakcijų monitoringo ir vertinimo būdų kūrimą bei įgyvendinimą;
- palengvins Bendrijos aplinkos politikos įgyvendinimą, ypač daug dėmesio skirdama jos diegimui vietiniu ir regiono lygiu, panaudodama gebėjimų ugdymą, geros patirties mainus ir tinklų kūrimą, mokomųjų modulių ir (arba) programų kūrimą;

- teiks paramą siekiant geriau valdyti aplinką, skatindama suinteresuotas šalis, tarp jų ir aplinkosaugos nevyriausybinės organizacijas, aktyviau dalyvauti konsultuojantis dėl politikos ir ją įgyvendinant.

Ši programos pakraipa leis pagerinti aplinkos politikos formavimo ir įgyvendinimo *žinių bazę*. Ateityje bus vis sudėtingiau kurti šią politiką, reikės vis daugiau išsamių duomenų. Visuotinai pripažįstama, kad, siekiant geriau kurti politiką ir veiksmingiau naudoti išlaidas, reikia stengtis surinkti kuo išsamesnius duomenis apie aplinkos būklę ir suvokti oro, vandens bei dirvožemio sąsajas, taip pat tai, kad tarp įvairios veiklos ir aplinkos blogėjimo yra priežasties ir pasekmės ryšys. Išsamiam aplinkos politikos tyrimui atlikti nepakanka turimų kiekybinių duomenų ir kokybinės informacijos. Daugelis aplinkosaugos rodiklių neapima visos ES teritorijos. Dėl nevienodų apibrėžimų ir duomenų rinkimo metodikos skirtumų šalių duomenys neretai yra nesulyginami. Yra tik keli bendrieji standartai, monitoringo sistemų tarpusavio sąveika nepakankama ir galimybės dalytis informacija ribotos. Diegiant LIFE+ *įgyvendinimą ir valdymą* bus remiamas modeliavimas ir veiksmų plano kūrimas, taip pat naujų pagrindinių prioritetinių sričių, tarp jų ir tų, kurioms taikomos teminės strategijos (t. y. išteklių, atliekų prevencijos, oro, dirvožemio, jūrų, pesticidų ir miesto aplinkos), tyrimai, koncepcija, kūrimas ir demonstravimas. Tai padės sustiprinti žinių bazę, pagerins monitoringo ir vertinimo Europoje sąsajas bei nuoseklumą, dėl to bus smarkiai patobulintas ES aplinkos politikos formavimas ir jos įgyvendinimas.

LIFE+ *įgyvendinimas ir valdymas* palengvins *tinklų kūrimą ir geros patirties mainus* Europos mastu. Tinklų kūrimas ypač palengvins keitimąsi nuomonėmis ir patirtimi ten, kur politika, strateginiai metodai, teisės aktai arba įgyvendinimo priemonės tebėra ankstyvojoje stadijoje, pvz., kur yra steigiamos ir tvarkomos NATURA teritorijos, diegiama darni miestų plėtra, miškų apsaugos ir miško gaisrų prevencijos srityse įtvirtinamas aplinkosauginis aspektas, aplinkos ir sveikatos srityse ir t. t. Tinklų kūrimas tarp aplinkosaugos srityje aktyviai veikiančių valstybės narės administracinių ir teisminių institucijų yra be galo svarbus, kai norima pagerinti ir palengvinti Bendrijos teisės aktų įgyvendinimą. Įvairiapusis šiuo metu Europos mastu vykdomų tinklų kūrimo iniciatyvų poveikis – Aplinką tausojančio eismo kampanija/Diena be automobilio, suinteresuotų šalių konsultacijos teminių strategijų klausimais ir t. t. – jau parodė paramos šiai sričiai naudą.

Gebėjimų stiprinimas pagal LIFE+ programą, visų pirma vietiniu ir regiono lygiu, lems ir valdžios institucijų, įstaigų bei privačių subjektų pasirengimą įgyvendinti strategijas ir teisės aktus, kurie gali sudaryti sąlygas geriau įgyvendinti kitas strategijas bei programas ir aplinkosaugai glaudžiau integruotis jose.

LIFE+ *įgyvendinimas ir valdymas*, teikdamas paramą tinklams, suinteresuotoms šalims ir aplinkosaugos NVO, taip pat padės *piliečiams aktyviai įsitraukti* į politinius įvykius ir įgyvendinimo procesą. Išsiplėtusioje ES šioms organizacijoms teks vis svarbesnis vaidmuo skleidžiant informaciją, skatinant diskusijas ir stebint, kaip įgyvendinama politika.

LIFE informacija ir komunikacija

- skleis informaciją ir padės geriau suprasti aplinkosaugos problemas;
- rems papildomas priemones (pavyzdžiui, informacinius leidinius, renginius, kampanijas, konferencijas ir pan.);

LIFE+ *informacija ir komunikacija* aktyviai propaguos ES aplinkos politiką, tam panaudodama *informaciją, komunikaciją, supratimo ugdymą bei dialogą*, taip sudarydama galimybes Europos pilietinės visuomenės nariams ir grupėms kompetentingai bei aktyviai prisidėti prie aplinkos apsaugos ir darnaus gamtinių išteklių naudojimo. Kurdama ir palaikydama veiksmingus mechanizmus, skirtus bendromis jėgomis ugdyti supratimą ir užmegzti dialogą su pagrindinių suinteresuotų šalių tinklais, LIFE *informacija ir komunikacija* sustiprins ES aplinkos politiką ir prisidės prie veiksmingesnio jos įgyvendinimo. Programa priartins ES politiką prie piliečių.

3. LIFE+ – SUPAPRASTINTA IR PROPORCINGA PRIEMONĖ

Sprendimas pasirinkti vieną priemonę pagrįstas supaprastinimo sumetimais, sukaupia patirtimi ir ankstesnių vertinimų rekomendacijomis. Šiuo metu EK Aplinkos direktoratas iš esmės vykdo kelias skirtingas programas – LIFE programą, darnios miestų plėtros programą, NVO programą, *Forest Focus* programą, bendros politikos kūrimo ir įgyvendinimo programą (kuriai būdinga vidinė ir išorinė dimensija) – ir skirsto EEE biudžetą. Kiekviena iš šių skirtingų programų turi savas pritaikymo ir/arba administravimo bei komitologijos procedūras, kurioms reikia palyginti daug lėšų.

Yra trys dabartinės LIFE programos pakraipos: aplinka, gamta ir trečiosios šalys. LIFE *aplinka* remia parodomuosius ir bandomuosius projektus, kuriais siekiama sukurti naują požiūrį į aplinkos apsaugą ir naujus jos stiprinimo metodus, ypač daug dėmesio skiriant novatoriškoms technologijoms ir jų pritaikymui; vykdamas LIFE *gamta* yra remiamas ES gamtos apsaugos politikos įgyvendinimas; o LIFE *trečiosios šalys* – finansuojama techninė parama, skirta trečiųjų šalių gebėjimams didinti ir darniam vystymuisi skatinti. Bendrijos bendradarbiavimo skatinant darnią miestų plėtrą pagrindų programa teikia finansinę ir techninę paramą vietos valdžios institucijų tinklams, ja siekiama vietiniu ES aplinkosaugos teisės aktų lygiu remti geros patirties įgyvendinimo koncepciją, jos mainus ir įgyvendinimą, apima darnią miestų plėtrą ir projektą *Vietinė darbotvarkė 21* (iš dalies nacionaliniu lygiu taikomas darniam vystymuisi skirtas priemonės). Bendrijos veiksmų programa, skatinanti nevyriausybinės organizacijas (NVO), teikia finansinę paramą toms NVO, kurios dalyvauja kuriant ir įgyvendinant Bendrijos aplinkos politiką bei teisės aktus įvairiuose Europos regionuose. Programa *Forest Focus* apima miškų monitoringą, apsaugą nuo oro taršos, gaisrų, lyginamąją miškų ir biologinės įvairovės, klimato kaitos, anglies kompleksodaros bei dirvožemio monitoringą. Be to, ji remia miškų priešgaisrinės saugos priemonių kūrimą. Kita aplinkosaugos veikla yra finansuojama iš bendrojo biudžeto eilučių, tiek vidaus, tiek išorės, pagal Finansinio reglamento 49 straipsnio 2 dalį (Komisijos institucinio lygmens prerogatyvos). Veiklai pačioje ES iš šių biudžeto eilučių skiriamas finansavimas aplinkos politikai įgyvendinti, tarp jų ir tyrimams bei supratimą ugdančiais veiklais. O išorinei veiklai iš jų visų pirma skiriama nuolatinė parama aplinkos konvencijoms ir tarptautiniams susitarimams, kurių šalis yra Bendrija.

Daugumą šių programų sujungs viena aplinkos finansinė priemonė. Kai kurių programų pagrindiniai tikslai ir taikymo sritys ir toliau bus tokie pat, kaip LIFE+ programos. Pavyzdžiui, dabartinio *Forest Focus* reglamento taikymo sritis bus įtraukta į LIFE+ programas, ir šią veiklą aprėps abi LIFE+ pakraipos. Parama NVO, vietos ir regioninėms valdžios institucijoms toliau bus teikiama pagal LIFE+. Biudžeto lėšų pakaks šios veiklos finansavimui pagerinti laikantis anksčiau prisiimtų įsipareigojimų. Subsidijos EEE bus skiriamos pagal tą patį biudžeto išlaidų punktą, o ne pagal LIFE+ reglamentą.

Kalbant apie programas ir išlaidas, kurių neapreps naujoji priemonė, pažymėtina, kad viena priemonė nėra paprastas dabartinės LIFE programos papildinys. Atsižvelgiant į sprendimus, priimtus rengiant Finansinių perspektyvų komunikatą [KOM(2004)487], ir siekiant pagerinti įvairių Bendrijos priemonių tarpusavio sąveiką, dabartinės LIFE programos aplinkos technologijos ir ekologinės inovacijos bus integruotos į šiuo metu rengiamą ES pagrindinę konkurencingumo programą. Tai apims daugelį veiklos sričių, kurioms taikoma dabartinė LIFE *aplinka* pakraipa. Tame pačiame komunikate siūloma išorinę aplinkos politikos dimensiją finansuoti išimtinai per išorinės pagalbos priemones. Vadinasi, dabartinės LIFE programos pakraipa LIFE *trečiosios šalys* ir išorinė veikla, kurios buvo finansuojamos iš bendrųjų įgyvendinimui skirtų lėšų (pavyzdžiui, parama tarptautinėms aplinkos konvencijoms), ateityje bus finansuojamos pagal išorinės pagalbos priemonę. Civilinė sauga ir toliau bus finansuojama atskirai, pagal atskirą solidarumo priemonę.

Veiksmingumas likusias programas sujungus į vieną priemonę bus pasiektas iš esmės supaprastinus sprendimų priėmimo procesą, lanksčiai paskirsčius tos pačios priemonės lėšas ir sumažinus papildomas administravimo išlaidas, kurių atsiranda per skirtingas programas finansuojant panašią veiklą. Viena priemonė leis suformuluoti vieną taisyklių rinkinį ir vienas sprendimų priėmimo bei finansavimo procedūras, taip pat parengti labiau suderintą strategiją. Galiausiai sumažės su tuo susijusios papildomos administravimo išlaidos, taip pat atsiras daugiau skaidrumo ir aiškumo.

Daugiamečio programavimo metodas bus įdiegtas, kai Komisijos pristatomos daugiamečės programos, kurios nustatys pagrindinius tikslus, prioritetines veiklos sritis, veiksmų pobūdį, numatomus rezultatus ir išsamios metinės veiklos programoms priimti reikalingą preliminarų finansavimą, daugiamečius tikslus pavers konkrečia veikla. Šiose programose bus numatyti programos vertinimo rodikliai. Bus priimtos išsamios įgyvendinimo nuostatos, skirtos programų įgyvendinimui ir įvertinimui.

Rengiant LIFE+ projektą buvo atsižvelgta į vertinimų rezultatus. Šie vertinimai parodė, kad dabartinių programų poveikis buvo teigiamas. Pavyzdžiui, LIFE padėjo atsirasti tokioms svarbioms aplinkosaugos iniciatyvoms, kaip NATURA 2000 tinklo sukūrimui. Kitos programos padėjo Europos mastu sukurti vietinius ir nevyriausybinis aplinkosaugos tinklus bei organizacijas. LIFE vertinimas parodė, kad būtina labiau paremti politikos plėtotę, plačiau skleisti informaciją apie rezultatus ir siekti didesnio parodomųjų projektų poveikio Europos mastu. Prieita prie išvados, kad nors programa yra veiksmingai valdoma ir kontroliuojama, tam taikant nuolatinės ir griežtos procedūras, patys procesai yra biurokratiniai ir juos būtų naudinga supaprastinti. Į šias rekomendacijas buvo atsižvelgta rengiant LIFE+.

LIFE+ programoje atsižvelgiama į subsidiarumo ir proporcingumo principus. Kalbant apie subsidiarumą pažymėtina, kad jo taikymo sričių yra visuose aplinkosaugos valdymo lygiuose. Kuriant finansinę priemonę LIFE+ ypač stengtasi užtikrinti, kad būtų remiama tik ta veikla, kuri didins ES vertę. Europos Sąjunga yra pagrįsta solidarumo ir mokymosi vieniems iš kitų principu. Siekiant pagrindinių sutartų tikslų, kartu yra reikalaujama nacionaliniu ir regioniniu lygiu derinti veiksmus bei sprendimus dėl išlaidų ES. Telkdama ir skatindama nacionalines, regionines ir vietines pastangas remti aplinkos apsaugą, Bendrija gali padėti didinti šių lygių veiklos valdymo veiksmingumą ir pademonstruoti solidarumą ES mastu. Žinant apie po plėtros padidėjusią įvairovę, tai yra užvis svarbiausia.

Finansinės paramos aplinkai poreikiai išsiplėtusioje ES yra didžiuliai. Šie poreikiai daugiausia siejasi su investicijomis į infrastruktūrą, kurios reikia veiksmingam EB aplinkos teisės aktų įgyvendinimui. Tačiau paramos reikia ir papildomoms priemonėms. Finansavimas per LIFE+

yra mažas, palyginti su investiciniais poreikiais, tačiau turi didelį ilgalaikį ir nuoseklų poveikį. Jis yra kuklus ir visai pakankamas, žinant aplinkos problemų mastą, su kuriuo ES teks susidurti finansinių perspektyvų įgyvendinimo laikotarpiu.

Naujoji aplinkos finansinė priemonė papildys ir sustiprins kitas EB finansines priemones. Ypač daug dėmesio bus skiriama tam, kad būtų išvengta dvigubo finansavimo. Pavyzdžiui, veikla diegiant LIFE+ žinių kūrimo srityje bus glaudžiai koordinuojama su Kopenhagoje įsikūrusia Europos aplinkosaugos agentūra (EAA) ir galės būti per ją registruojama.

Daug pastangų bus dedama siekiant papildyti kaimo plėtros ir struktūrinį finansavimą. Pavyzdžiui, dabartinė LIFE *gamta* programa buvo labai veiksminga žymint NATURA 2000 teritorijas ir parodant, kaip kai kurias iš jų galima tvarkyti. Kitas žingsnis, po žymėjimo žengtas kuriant NATURA 2000 tinklą, – aktyvus šių teritorijų tvarkymas. Tam reikia daugiau lėšų ir strateginio struktūrinio pobūdžio finansavimo ilgesniam laikui, būtent investicinės paramos šioms teritorijoms ir šių teritorijų savininkams. ES struktūriniai ir kaimo plėtros fondai laikomi tam tinkamiausiais ir yra pasirengę tai daryti per ateinantį finansinių perspektyvų įgyvendinimo laikotarpį. Tačiau naujoji priemonė LIFE+ ir toliau bus tinkama taikyti konkretiems veiksams, susijusiems su NATURA 2000, kurių neapreps kitos finansinės priemonės, pavyzdžiui, kurti novatoriškus teritorijų tvarkymo formų ir jų demonstravimo būdus; teikti techninę paramą rengiamiems naujų teritorijų arba tų teritorijų, kurioms neskiriamos nei struktūrinių, nei kaimo plėtros fondų išmokos, valdymo planams; novatoriškoms monitoringo sistemoms kurti; suinteresuotų šalių mokymams; komunikacijų ir tinklų kūrimo veiklai; paramai kuriant vietos bendrijas, kurios propaguoja konkrečius valdymo metodus, skirtus NATURA 2000 teritorijų apsaugai.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl Aplinkos finansinės priemonės (LIFE +)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 175 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą¹,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę³,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos,

kadangi:

- (1) Aplinka kaip vienas iš 2001 m. Geteborgo Europos Vadovų Tarybos priimtų ES darnaus vystymosi strategijos aspektų, yra prioritetinga Bendrijos pagalbos sritis ir bus finansuojama visų pirma per sanglaudos, žemės ūkio ir kaimo plėtros, mokslinių tyrimų, inovacijų ir konkurencingumo, pasirengimo narystei ir vystymo bei išorinės pagalbos programas.
- (2) Šios Bendrijos programos netenkina visų aplinkosaugos finansavimo poreikių, todėl reikalinga parama Bendrijos aplinkos politikai ir teisės aktams kurti, ypač 6-ojoje aplinkosaugos veiksmų programoje (AVP) numatytoms prioritetingoms sritims finansuoti.
- (3) Sunkumus, kylančius kuriant ir įgyvendinant veiksmingą aplinkos politiką pagal 6-ąją AVP, galima įveikti tik naudojantis parama, skirta novatoriškoms politikos formoms demonstruoti, žinių bazei įtvirtinti, įgyvendinimo gebėjimams stiprinti, geram valdymui puoselėti, abipusiam mokymuisi, kaip kurti tinklus, skatinti ir geros patirties mainams vykdyti bei geresniam informacijos skleidimui, sąmoningumui ugdyti ir komunikacijai.
- (4) Pagal šį reglamentą teikiama parama yra skirta aplinkos politikai ir teisės aktams kurti, įgyvendinti, monitoringui vykdyti ir vertinti, taip pat komunikacijai ir informacijai ES skleisti.

¹ OL C [...], [...], p. [...].

² OL C [...], [...], p. [...].

³ Nuomonė pateikta (Oficialiajame leidinyje dar neskelbta).

- (5) Parama teikiama per susitarimus dėl dotacijų ir viešąsias pirkimo sutartis, numatytas Finansiniame reglamente.
- (6) Ankstesnių ir dabartinių priemonių įgyvendinimo patirtis parodė, kad jas būtina planuoti bei kurti daugeliui metų į priekį ir sutelkti pastangas, teikiant pirmenybę ir orientuojantis į tas veiklos sritis, kurios iš Bendrijos finansinės paramos gauna daugiausia naudos.
- (7) Būtina sumažinti programų skaičių ir supaprastinti jų kūrimą bei valdymą, tam naudojant vieną supaprastintą programą.
- (8) Taip pat būtina užtikrinti sklandų perėjimą ir toliau stebėti bei tikrinti veiklą, finansuojamą pagal dabartines programas, kai pasibaigs jų vykdymo terminas.
- (9) Reikia stengtis užtikrinti, kad pagal šią programą teikiama parama papildytų kitus Bendrijos fondus ir priemones.
- (10) Pagal Liuksemburgo (1997 m. gruodžio mėn.) ir Salonikų (2003 m. birželio mėn.) Europos Vadovų Tarybos susitikimų išvadas, šalys kandidatės ir Vakarų Balkanų šalys, dalyvaujančios stabilizavimo ir asociacijos procese, turi teisę dalyvauti Bendrijos programose, laikydamosi su tomis šalimis sudarytuose atitinkamuose dvišaliuose susitarimuose nustatytų sąlygų.
- (11) Šis reglamentas septyneriems metams nustato bendrąsias finansines nuostatas, kuriomis biudžeto institucija turi vadovautis kaip pagrindinėmis gairėmis, kaip apibrėžta (pasiūlymo dėl) (xxx) Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžeto vykdymo tvarkos ir biudžetinių procedūrų gerinimo 36 punkte [KOM(2004)498 galutinis, 2004.7.14].
- (12) 6-osios aplinkosaugos veiksmų programos tikslų, dėl kurių yra susitarta Bendrijos lygiu, valstybės narės negali tinkamai pasiekti veikdamos pavieniui, todėl yra pateikiamas Bendrijos paramos pagrindimas, patvirtinantis, kad siekiant šių tikslų nebus peržengiamos leistinos ribos;

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Tikslai

Šiuo reglamentu įdiegiama finansinė aplinkos priemonė (toliau – LIFE+).

Bendrasis LIFE+ tikslas – prisidėti prie Bendrijos aplinkos politikos ir aplinkosaugos teisės aktų kūrimo bei įgyvendinimo, tuo pačiu padedant skatinti darnų vystymąsi.

LIFE+ remia 6-osios aplinkosaugos veiksmų programos įgyvendinimą ir visų pirma padės:

- siekti aplinkos kokybės ten, kur taršos lygis nesukelia kenksmingo poveikio žmogaus sveikatai ir aplinkai,
- stabilizuoti šiltnamio efektą sukeliančių dujų koncentraciją atmosferoje, kad būtų užkirstas kelias pavojingam antropogeninės kilmės kišimuisi į klimato sistemą,

- apsaugoti, išsaugoti, atkurti ir palengvinti natūralių sistemų, natūralių buveinių, laukinės augalijos ir gyvūnijos egzistavimą, taip siekiant sustabdyti dykumėjimo ir biologinės įvairovės nykimo procesus,
- skatinti geriau tvarkyti gamtinius išteklius bei atliekas ir raginti pereiti prie tausojančių gamybos ir vartojimo būdų.
- kurti strateginius politikos kūrimo, įgyvendinimo ir integravimo metodus, kurie taip pat gali pagerinti aplinkos valdymą ir sąmoningumo ugdymą

2 straipsnis

Taikymo sritis ir konkretūs tikslai

1. Kad padėtų pasiekti 1 straipsnyje išdėstytus aplinkosaugos tikslus, LIFE+ turės dvi sudedamąsias dalis.

LIFE+ *įgyvendinimas ir valdymas*:

- prisidės prie novatoriškų politikos metodų ir priemonių kūrimo bei demonstravimo,
- prisidės prie aplinkos politikos ir teisės aktų kūrimui, monitoringui ir vertinimui skirtos žinių bazės stiprinimo,
- remis aplinkos būklės ir ją skatinančių bei slopinančių veiksnių ir reakcijų monitoringo ir vertinimo būdų kūrimą bei įgyvendinimą;
- padės įgyvendinti Bendrijos aplinkos politiką, ypač daug dėmesio skirdama jos diegimui vietiniu ir regiono lygiu,
- teiks paramą, kad būtų geriau valdoma aplinka, suinteresuotos šalys, tarp jų ir aplinkosaugos nevyriausybinės organizacijos, skatinamos aktyviau konsultuotis dėl politikos ir ją įgyvendinti;

LIFE+ *informacija ir komunikacija*:

- skleis informaciją ir padės geriau suprasti aplinkosaugos problemas,
- remis papildomas priemones (informacinius leidinius, renginius, kampanijas, konferencijas ir pan.).

2. Preliminarus remtinių priemonių ir veiksmų sąrašas pateikiamas 1 priede.

3 straipsnis

Intervencijos rūšys

1. Bendrijos finansavimas gali būti teikiamas tokiomis teisinėmis formomis:
 - per susitarimus dėl dotacijų,

- per viešųjų pirkimų sutartis.
- 2. Bendrijos dotacijos gali būti teikiamos tam tikromis formomis, sudarius tam tikrus susitarimus, pavyzdžiui, pagrindinius partnerystės susitarimus, ir dalyvaujant finansiniuose mechanizmuose bei fonduose. Jos gali būti teikiamos kaip veiklos bendrasis finansavimas arba dotacijos veiklai. Didžiausias bendrojo finansavimo lygis, kurį galima skirti dotacijoms veiklai, bus tiksliai apibrėžtas metinėse darbų programose. Dotacijoms, skiriamoms visai Europai svarbių tikslų siekiančioms organizacijoms, negali būti taikomos Finansinio reglamento nuostatos, susijusios su proporcingu finansavimo mažinimu.
- 3. Be to, numatomos išlaidos papildomoms priemonėms, kurios bus padarytos sudarius viešųjų pirkimų sutartis, – šiuo atveju Bendrijos fondai padengs išlaidas paslaugoms ir gamybos priemonėms įsigyti. *Inter alia* taip pat bus padengiamos išlaidos informacijai ir pranešimams apie projektus, strategijas, programas ir teisės aktus parengti, jiems įgyvendinti, stebėti, tikrinti bei vertinti.

4 straipsnis

Programavimas

1. Finansavimas bus skiriamas Komisijos sudarytomis daugiametėms strateginėms programoms remti. Šios programos apibrėš pagrindinius tikslus, prioritetines veiklos sritis, veiksmų pobūdį ir numatomus rezultatus, kuriems reikalingas Bendrijos finansavimas, atsižvelgiant į 1 straipsnyje nustatytus tikslus ir, kiek bus įmanoma, pateiks preliminarines finansines sąmatas.
2. Metinės darbų programos bus grindžiamos daugiamete strategine programa ir jose bus atitinkamiems metams nustatyti siektini tikslai, veiklos sritys, tvarkaraštis, numatomi rezultatai, įgyvendinimo modeliai, finansavimo sumos ir didžiausias bendrojo finansavimo lygis.
3. Daugiametės ir metinės programos bus patvirtintos 12 straipsnyje nustatyta tvarka. Prireikus tam tikromis aplinkybėmis daugiametės ir metinės programos jų taikymo laikotarpiu galės būti ta pačia tvarka iš dalies pakeistos.

5 straipsnis

Finansinės procedūros ir įgyvendinimo priemonės

1. Komisija Bendrijos pagalbą teikia vadovaudamasi 2002 m. birželio 25 d. Tarybos finansiniu reglamentu (Tarybos reglamentas (EB/Euratomas) Nr. 1605/2002, taikomu Europos Bendrijų bendrajam biudžetui).
2. Komisija, remdamasi Finansinio reglamento 54 straipsnio 2 dalies c punkto nuostatomis ir taikydama 3 priede apibrėžtus atrankos kriterijus, gali nuspręsti dalį biudžeto patikėti vykdyti nacionalinėms viešojo sektoriaus institucijoms arba viešųjų paslaugų srityje veikiančioms institucijoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė.

6 straipsnis

Paramos gavėjai

LIFE+ programa gali naudotis viešosios ir (arba) privačios įstaigos, ūkio subjektai ir institucijos, visų pirma:

- nacionalinės, regioninės ir vietinės valdžios institucijos,
- specializuotosios įstaigos, numatytos ES teisės aktuose,
- tarptautinės organizacijos, kurios vykdo veiklą valstybėse narėse ir 7 straipsnyje išvardytose šalyse,
- nevyriausybinės organizacijos.

7 straipsnis

Trečiųjų šalių dalyvavimas

LIFE+ finansuojamose programose gali dalyvauti toliau išvardytos šalys, jeigu bus gauta papildomų asignavimų:

- ELPA šalys, kurios yra EEE narės, pagal EEE susitarimo nuostatas,
- šalys kandidatės, kurios pareiškė norą tapti Europos Sąjungos narėmis, tarp jų ir Vakarų Balkanų šalys, dalyvaujančios stabilizavimo ir asociacijos procese.

8 straipsnis

Papildomumas tarp finansinių priemonių

Pagal šį reglamentą finansuojamos veiklos negalima nei iš pagrindų sumažinti, nei gauti paramos tam pačiam tikslui iš kitų Bendrijos finansinių priemonių. Paramos pagal šį reglamentą gavėjai pateikia Komisijai informaciją apie finansavimą, gautą iš EB biudžeto, ir apie rengiamas paraiškas gauti finansavimą. Bus siekiama tarpusavio sąveikos ir papildomumo su kitomis Bendrijos priemonėmis.

9 straipsnis

Trukmė ir biudžeto ištekliai

1. Šis reglamentas pradedamas įgyvendinti 2007 m. sausio 1 d. ir baigiamas įgyvendinti 2013 m. gruodžio 31 d.

Šiai priemonei įgyvendinti yra nustatyta 2,190 milijonų EUR finansinė programa, skiriama nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d. (septyneriems metams).

2. Biudžeto ištekliai, skirti šiame reglamente numatytiems veiksams, įskaitomi į metinius Europos Sąjungos bendrojo biudžeto asignavimus. Turimus metinius

asignavimus biudžeto valdymo institucija leidžia naudoti, atsižvelgdama į finansinių perspektyvų ribas.

3. Preliminarus finansinės paramos paskirstymas abiem LIFE+ sudedamosioms dalims pateikiamas 2 priede.

10 straipsnis

Monitoringas

1. Norėdamas gauti LIFE+ finansavimą veiklai, paramos gavėjas turi pateikti technines ir finansines nuveikto darbo ataskaitas. Baigiamoji ataskaita taip pat turi būti pateikta per tris mėnesius nuo veiklos pabaigos. Ataskaitų formą ir turinį nustato Komisija.
2. Nepažeisdami audito, kurį pagal Sutarties 248 straipsnį atliko Audito Rūmai kartu su kompetentingomis nacionalinėmis audito įstaigomis arba departamentais, arba kurio kito patikrinimo, atlikto pagal Sutarties 279 straipsnio c punktą, pareigūnai ir kiti Komisijos tarnautojai gali atlikti veiklos, finansuojamos pagal programą LIFE+, patikrinimus vietoje, tarp jų ir atrankinius patikrinimus.
3. Sutartyse ir susitarimuose, taip pat susitarimuose su įgaliotosiomis organizacijomis, nurodytomis 5 straipsnio 2 dalyje, sudarytiems remiantis šiuo reglamentu, turi būti numatyta Komisijos (ar jos įgaliotos institucijos) priežiūra ir finansinė kontrolė bei Audito Rūmų auditas, jei reikia, patikrinimai vietoje.
4. Penkerius metus po paskutinio mokėjimo veiklai finansuoti finansinės paramos gavėjas sudaro Komisijai galimybes susipažinti su visais veiklos išlaidų patvirtinamaisiais dokumentais.
5. Remdamasi šio straipsnio 1 ir 2 dalyse minimais ataskaitų rezultatais ir atrankiniais patikrinimais, Komisija prireikus gali pakoreguoti iš pradžių patvirtintos finansinės paramos dydį arba skyrimo sąlygas, taip pat mokėjimų grafiką.
6. Komisija imasi bet kokių kitų veiksmų, būtinų norint patikrinti, ar finansuojama veikla yra vykdoma tinkamai ir atsižvelgiant į šio reglamento bei Finansinio reglamento (2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentas (EB/Euratomas) Nr. 1605/2002) nuostatas.

11 straipsnis

Bendrijos finansinių interesų apsauga

1. Komisija užtikrina, kad būtų įgyvendinti pagal šį reglamentą finansuojami veiksmai, kad Bendrijos finansiniai interesai būtų apsaugoti taikant prevencines priemones prieš apgaulę, korupciją ir bet kokią kitą neteisėtą veiklą, atliekant veiksmingus patikrinimus ir išieškant nepagrįstai išmokėtas sumas, o nustačius pažeidimus – skiriant veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias nuobaudas pagal Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 ir (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 bei Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1073/1999.

2. Finansuojant Bendrijos veiksmus pagal LIFE+, pažeidimo sąvoka, nurodyta Reglamento (EB, Euratomas) 2988/95 1 straipsnio 2 dalyje, reiškia bet kurią Bendrijos teisės aktų nuostatų ar sutartinių įsipareigojimų pažeidimą, susijusį su ekonominės veiklos vykdytojo veiksmais ar neveikimu, dėl kurių Bendrijų bendrajam biudžetui ar jų valdomiems biudžetams padaroma žala darant nepagrįstas išlaidas.
3. Komisija sumažina, sustabdo arba susigražina veiklai suteiktą finansinę paramą, jeigu nustato pažeidimus, tarp jų ir neatitiktį šio reglamento nuostatoms, atskiram sprendimui, sutarčiai arba susitarimui, suteikiančiam svarstomą finansinę paramą, arba jeigu paaiškėja, kad finansinės paramos buvo siekiama be Komisijos pritarimo arba veikla buvo pakeista taip, kad prieštarauja projekto pobūdžiui arba jo įgyvendinimo sąlygoms.
4. Jeigu nesilaikoma terminų arba jeigu nuveiktais darbais pateisinama tik dalis skirtos finansinės paramos, Komisija pareikalauja, kad paramos gavėjas per tam tikrą laikotarpį pateiktų pasiaiškinimą. Jeigu paramos gavėjas nepateikia įtikinamo atsakymo, Komisija gali atšaukti likusios finansinės paramos dalies teikimą ir pareikalauti grąžinti jau išmokėtas sumas.
5. Bet kuri permokėta suma grąžinama Komisijai. Finansinio reglamento nustatytais sąlygomis už laiku negrąžintas sumas skaičiuojamos palūkanos.

12 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda iš valstybių narių atstovų sudarytas komitetas – LIFE+ komitetas, kuriam pirmininkauja Komisijos atstovas.
2. Darant nuorodą į šią straipsnio dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 4 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į minėto sprendimo 8 straipsnį.

Sprendimo 1999/468/EB 4 straipsnio 2 dalyje nustatytas laikotarpis – trys mėnesiai.

13 straipsnis

Vertinimas

Daugiametės programos bus nuolat stebimos sekant, kaip įgyvendinama pagal kiekvieną pakraipą vykdoma veikla.

LIFE+ programos vertinimai atliekami programai įpusėjus ir pasibaigus, taip siekiant įvertinti jos indėlį į Bendrijos aplinkos politikos kūrimą ir iš asignavimų gautą paramą.

Galutinis vertinimas atliekamas ne vėliau kaip likus vieneriems metams iki programos pabaigos ir pateikiamas EP bei Tarybai.

14 straipsnis

Supaprastinimas ir konsolidavimas

1. Siekiant supaprastinimo ir konsolidavimo, šis reglamentas panaikina ir pakeičia šias finansines priemones: Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1973/92 (LIFE) ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1404/96⁴(LIFE II); Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1655/2000 (LIFE III) ir jo papildymą; Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1411/2001/EB („Miestų programa“), Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 466/2002/EB („NVO programa“); Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2152/2003 (*Forest Focus*).
2. Iki 2006 m. gruodžio 31 d. pagal pirmiau minėtas priemones pradėta veikla bus vykdoma toliau, kol bus įgyvendinta šiomis priemonėmis. Tose priemonėse numatytus komitetus pakeis šio reglamento 12 straipsnyje minimas Komitetas. Pagal šį reglamentą finansavimas bus skiriamas bet kokiam privalomam monitoringui ir vertinimui, kurių reikalaujama pasibaigus šių priemonių galiojimui.

15 straipsnis

Reglamento įgyvendinimo taisyklės

Įgyvendinimo nuostatas 12 straipsnyje nustatyta tvarka nustato Komisija.

16 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, [...]

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
[...]

Tarybos vardu
Pirmininkas
[...]

⁴ OL L 181, 1996 7 20, p. 1.

1 PRIEDAS

Orientacinės temos ir veiklos sritys, atitinkančios finansavimo reikalavimus

1. Temos

Atsižvelgiant į 1 straipsnyje nustatytus tikslus, finansavimas gali būti teikiamas *inter alia* šių 6-osios AVP prioritetų įgyvendinimui remti:

- klimato kaita: Europos klimato kaitos programai (ir bet kuriai ją pakeisiančiai programai),
- gamtai ir biologinei įvairovei išsaugoti: NATURA 2000 tinklui (jį papildant, bet nedubliuojant kaimo plėtros ir sanglaudos politikos priemonių), pvz., novatoriškiems teritorijų valdymo ir planavimo metodams bei kai kurių vietovių valdymo išlaidoms, įskaitant ir naujoms teritorijoms bei toms teritorijoms, kurių poreikių nepatenkina struktūrinio arba kaimo plėtros fondo teikiama parama; biologinės įvairovės nykimui iki 2010 m. sustabdyti, miškų ir aplinkos sąveikos monitoringui Bendrijoje, taip pat miškų gaisrų prevencijos priemonėms.
- aplinkai ir sveikatai: įskaitant Aplinkos ir sveikatos veiksmų planui, Vandens pagrindų direktyvai, programai „Švaraus oro Europa“ (CAFE) ir jūrų, dirvožemių, miestų bei pesticidų teminėms strategijoms,
- tausojančiam išteklių naudojimui: gamtinių išteklių ir atliekų prevencijos bei perdirbimo teminėms strategijoms, tausojančioms gamybos ir vartojimo strategijoms,
- strateginiams politikos kūrimo, įgyvendinimo ir vykdymo metodams: įskaitant poveikio aplinkai vertinimui ir strateginiam aplinkosaugos vertinimui,
- Bendrijos aplinkos politikos priemonių ex-post vertinimui.

2. Veiksmai

LIFE+ programa gali apimti šias veiklos rūšis:

- tyrimus, apžvalgas, modeliavimą ir scenarijų kūrimą
- monitoringą
- pagalbą gebėjimams stiprinti
- mokymus, seminarus ir susitikimus
- tinklų kūrimą
- praktines geros patirties mainų programas
- sąmoningumo ugdymo kampanijas
- informacijos ir komunikacijos veiklą
- politikos metodų ir priemonių demonstravimą

2 PRIEDAS

Apytikris finansų paskirstymas

(iš viso procentais)

Kiekvienai iš dviejų sudedamųjų LIFE dalių yra skiriamos apytikriai tokios sumos:

LIFE + *įgyvendinimui ir valdymui*: 75–80 %

LIFE + *informacijai ir komunikacijai*: 20–25 %

3 PRIEDAS

Biudžeto vykdymo užduočių perdavimo kriterijai

Komisija užtikrina Bendrijos veiksmų, kuriuos numato LIFE+ programa, įgyvendinimą.

Vykdyti biudžetą gali būti patikėta nacionalinėms valstybinio sektoriaus institucijoms arba viešųjų paslaugų srityje veikiančioms institucijoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė.

Šias kompetentingas valdžios institucijas arba agentūras (toliau – nacionalinės agentūros) pagal susitarimą su valstybėmis narėmis paskiria Komisija arba pati valstybė narė pagal Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 54 straipsnio 2 dalies c punkto ir Komisijos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 38 bei 39 straipsnių nuostatas.

Komisija vertina atitiktį taupumo, naudingumo ir veiksmingumo principams. Prieš perduodama įgaliojimus, Komisija, atlikusi išankstinį įvertinimą, užtikrina, kad finansavimo perdavimas nacionalinėms agentūroms atitinka patikimo finansų valdymo kriterijus ir pagerina Bendrijos veiksmų matomumą. Be to, Komisija atsižvelgia į kompetentingo komiteto, numatyto šio reglamento 12 straipsnyje, nuomonę.

Šios nacionalinės agentūros skiriamos vadovaujantis toliau išvardytais kriterijais:

- kaip nacionalinė agentūra įkurta arba ja paskirta organizacija privalo turėti juridinio asmens statusą ir vadovautis suinteresuotos valstybės narės įstatymais;
- nacionalinėse agentūrose turi dirbti pakankamai darbuotojų, turinčių profesinės patirties aplinkos politikos vykdymo srityje;
- jos privalo turėti atitinkamą infrastruktūrą, ypač ryšių ir informatikos srityje;
- jos privalo veikti vykdomosios valdžios lygiu, kuris suteikia joms galių tinkamai vykdyti savo užduotis ir išvengti interesų konflikto;
- jos privalo taikyti Bendrijos lygmeniu nustatytas finansų valdymo taisykles ir sutartines sąlygas;
- jos privalo pasiūlyti atitinkamų finansinių garantijų, geriausia tokių, kurias būtų suteikusi valstybinė institucija, o jų finansų valdymas turi būti pakankamas joms patikėtoms Bendrijos lėšoms tvarkyti.

Komisija su kiekviena nacionaline agentūra sudaro susitarimą, vadovaudamasi (Finansinio reglamento) Įgyvendinimo taisyklių 41 straipsniu, kuriame yra aiškiai išdėstytos nuostatos, *inter alia* apibrėžiančios užduotis, atskaitomybės taisykles, nustatančios atsakomybės ribas ir kontrolės priemones. Agentūros gerbia skaidrumo bei vienodo vertinimo principus ir stengiasi išvengti finansavimo dubliavimo su kitais Bendrijos fondais, taip pat įsipareigoja stebėti projektų vykdymą ir grąžinti bet kokias paramos gavėjui kompensuotinas lėšas.

Be to, Komisija laiduoja, kad kiekviena valstybė narė imsis būtinų veiksmų tinkamam nacionalinės agentūros auditui ir finansinei priežiūrai užtikrinti ir prieš pradėdant nacionalinei agentūrai vykdyti veiklą pateiks Komisijai garantijas, kad agentūra bus įkurta, tinkamai veiks ir teisingai vykdys operacijas, laikydamosi patikimo finansų valdymo taisyklių.

Jeigu nustatoma, kad dėl tvarkos pažeidimų, aplaidumo ar sukčiavimo kalta nacionalinė agentūra, ji atsako už negražintas lėšas.

Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, užtikrina perėjimą iš veiklos, kuri buvo vykdoma pagal ankstesnes aplinkosaugos programas, į veiklą, kuri bus įgyvendinama pagal LIFE+ programą.

LEGISLATIVE FINANCIAL STATEMENT

Policy area: 07 Environment

Activity: Environmental Programmes and Projects

TITLE OF ACTION: FINANCIAL INSTRUMENT FOR THE ENVIRONMENT – LIFE PLUS (2007-2013)

1. BUDGET LINE(S) + HEADING(S)

07 03 10 (operational)

07 01 04 05 (administrative)

[indicative budget lines; to be created in the future budget]

2. OVERALL FIGURES

2.1. Total allocation for action (Part B): € 2,190 million

2.2. Period of application: 2007-2013

2.3. Overall multi annual estimate of expenditure:

(a) Schedule of commitment appropriations/payment appropriations (financial intervention) *(see point 6.1.1)*

€ million *(to three decimal places)*

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 >	Tot
Commitments	231	252	275	294	314	336	359		2061
Payments	90	220	240	250	270	296	320	375	2061

(b) Technical and administrative assistance and support expenditure *(see point 6.1.2)*

Commitments	14	16	17	19	20	21	22		129
Payments	14	16	17	19	20	21	22		129

Subtotal a+b									
Commitments	245	268	292	313	334	357	381		2190
Payments	104	236	257	269	290	317	342	375	2190

- (c) Overall financial impact of human resources and other administrative expenditure
(see points 7.2 and 7.3)

Commitments/ payments	6.8	6.9	7.0	7.2	7.3	7.5	7.6		50.3
-----------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	--	------

TOTAL a+b+c	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 ->	Total
Commitments	251.8	274.9	299	320.2	341.3	364.5	388.6		2240.3
Payments	105.8	242.9	264	276.2	297.3	324.5	349.6	375	2240.3

2.4. Compatibility with financial programming and financial perspective

Proposal is compatible with existing/proposed financial programming.

This proposal is compatible with the Commission proposal for the Financial perspectives 2007-2013 [COM(2004)101 final of 10.02.2004]. It is included within the new Heading 2 “Conservation and management of natural resources”

Participation of EFTA countries (members of the EEA), candidate countries associated to the EU, as well as to the Western Balkans countries as provided for in Art (7) will be covered by Heading 4 in line with the Communication on the Financial Perspectives 2007-2013 [COM (2004) 487 final].

2.5. Financial impact on revenue:

Proposal has no financial implications (involves technical aspects regarding implementation of a measure)

OR

Proposal has financial impact – the effect on revenue is as follows:

3. BUDGET CHARACTERISTICS

Type of expenditure		New	EFTA contribution	Contributions from applicant countries	Heading in financial perspective
Non-comp	Diff & Non-differentiated	YES	YES	YES	No 2

4. LEGAL BASIS

Pursuant to Articles 174 & 175 of the EC Treaty.

5. DESCRIPTION AND GROUNDS

5.1. Need for Community intervention

5.1.1. Objectives pursued

The general objective of LIFE + shall be to contribute to the development, implementation monitoring and evaluation of Community environment policy and legislation, in its internal dimension, as a contribution to promoting sustainable development in the Community. Financial interventions are also open to EFTA countries (members of the EEA), candidate countries associated to the EU, as well as to the Western Balkans countries.

LIFE+ will support in particular the implementation of the 6th Environmental Action Programme which aims at combating climate change, halting the decline in nature and biodiversity, improving environment, health and the quality of life and promoting the sustainable use and management of natural resources and wastes. It will support, *inter alia*, the implementation of the EC Climate Change programme, the environment and health action plan, and actions coming out of the thematic strategies (air quality, urban environment, soils, marine environment, pesticides, sustainable use of resources and waste recycling).

5.1.2. Measures taken in connection with ex ante evaluation

DGENV did not foresee an ex-ante evaluation for LIFE+ in its evaluation programme for 2004. In light of the decisions taken by the Commission in the context of the 2007-2013 Financial Perspectives, this work has had to be carried out at an earlier stage than originally envisaged.

The ex-ante assessment shows that support for the environment at Community level through a dedicated instrument for the environment is relevant and justified –as an integral ingredient in the Lisbon/Gothenburg strategies. A dedicated instrument for the environment will support actions which provide value added at EU level. There will be the assurance of an adequate level of efficiency, provided that the various dedicated environment programmes are merged into one instrument.

The objectives of the dedicated instrument for the environment, LIFE+ are specifically targeted on improving policy development and implementation as a contribution to achieving wider Treaty and strategic environment policy goals set out in the 6th Environmental Action Programme. Operational objectives have been identified, with examples of related output indicators provided. The programme will be focused on the main stakeholders involved in building the environmental knowledge base, implementing policy and disseminating information.

A single instrument will be more effective in supporting environmental policy objectives. It will allow DG ENV to rationalise and streamline, bringing the management of similar activities (e.g. training, networking, monitoring support etc) under one framework in support of the achievement of environment policy objectives. One fund will facilitate a better matching of resources and policy priorities. This will reinforce the coherence of actions funded at Community level.

The multi-annual programming framework, suggested for the dedicated instrument for the environment will result in increased coherence and complementarity in the delivery of

activities. These programmes should be accompanied by a logical framework with specific objectives and related indicators to facilitate monitoring and evaluation. Details on implementation will be set out in programme guidelines. In order to achieve cost effectiveness, these provisions should aim at simplifying delivery mechanisms, optimising the use of human resources, while maintaining sound financial management. All actions will have to meet broad eligibility criteria, including demonstration of EU value added and respect of subsidiarity, complementarity and proportionality.

In general, the specific policy support nature of LIFE+ should not lend itself to duplication or overlap with other Community programmes. However, special attention will be paid in programme delivery to ensure that duplication is avoided.

5.2. Action envisaged and budget intervention arrangements

In order to achieve the main objectives described under 5.1 above, LIFE+ will be divided into 2 strands:

(1) LIFE Implementation and Governance, which will:

- contribute to the development and demonstration of innovative policy approaches and instruments including promotion of successful research results.
- contribute to consolidating the knowledge base for the development, assessment, monitoring and evaluation, including ex-post evaluation of environmental policy and legislation (through i.a studies, modelling and scenario building);
- support the design and implementation of approaches to monitoring and assessment of the state of the environment and the drivers, pressures and responses that impact on it;
- facilitate the implementation of Community environment policy, with a particular emphasis on implementation at local and regional level, through i.a. capacity building, exchange of best practice and networking, development of training modules and/or programmes;
- provide support for better environmental governance, broadening stakeholder involvement, including that of environment non-governmental organisations, in policy consultation and implementation;

(2) LIFE Information and Communication, which will:

- disseminate information and raise awareness on environmental issues;
- support accompanying measures (**such as publications, events, campaigns, conferences, etc**);

In order to achieve the main objectives, the Decision establishing LIFE+ foresees a range of possible actions. LIFE+ will support those activities which have:

- European added value: it will intervene only where there is a clear EU value added and contributes to economies of scale on a European level.
- leverage or multiplier effect: it will provide *a co-funding mechanism* with Member States, regional or local authorities and other public and private operators.
- catalytic or demonstrative character: LIFE + will support actions that show novel ways to approach and implement environment policy;
- long term perspective: LIFE + interventions will be investments for the future. They will aim at setting the foundations for sustainability e.g. building the knowledge base)

In the main, these will be:

- Analytical activities:

This type of actions will cover the carrying out of studies, surveys, evaluations, the elaboration of guides and reports and the development of common methodologies and indicators.

- Policy support actions:

This type of intervention will cover, inter alia, the financing of key networks (and notably those that facilitate stakeholder involvement throughout the policy cycle); the funding of non-governmental organisations; demonstration actions; workshops, training and other seminars and capacity building initiatives; and, exchange of best practice, all of which aims at underpinning the preparation and implementation of environment policy.

- Environmental Awareness and Dissemination activities:

This type of actions will cover among others the organisation of conferences, media campaigns, events, outreach (environment help desks) and awareness raising in support of the implementation of EC environment law and policy.

5.3 Methods of implementation

The programme will be mainly managed directly by the Commission. The types of actions may be financed either by:

- Public procurement contracts
- Grant agreements

However, part of the programme may be implemented through the delegation of budget implementation tasks to national public-sector bodied or bodies governed by law with a

public-sector mission, on the basis of national plans submitted each year (following multi-annual strategic programmes).

Technical and financial assistance will be provided, covering the whole life-cycle of projects: this will increase the efficiency of the implementation of the programme, due to the availability of scientific and technical expertise, and the potential higher proximity to the projects to be funded.

6. FINANCIAL IMPACT

6.1. Total financial impact on (ex) part B (over the entire programming period)

6.1.1. Financial intervention

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	TOT
LIFE + Impl. & Gov.	185	202	220	235	252	269	287	1650
LIFE + Inf. & Comm.	46	50	55	59	62	67	72	411
TOTAL	231	252	275	294	314	336	359	2061

6.1.2. Technical and administrative assistance, support expenditure and IT expenditure (commitment appropriations)

The estimated breakdown is given for one year (2007). This breakdown should not differ substantially over the whole period.

	2007
1) Technical and administrative assistance (ATA):	
a) Bureaux d'assistance technique (BAT)	
b) Other technical and administrative assistance:	
- intra-muros:	
- extra-muros:	8.0
Sub-total 1	
2) Support expenditure	
a) Studies	3.8
b) Meetings of experts	1.2
c) Information and publications	1.0
Sub-total 2	
TOTAL	14

The development of IT applications related to the programmes will be carried out through service contracts (public procurement procedures) funded via the operational budget

6.2. Calculation of the costs by type of measure/action planned in (ex) part B (for the whole programming period)

At this point in time it is not possible to provide either an accurate estimate of the number of projects envisaged for each year, or the average cost of each measure. The table 6.2 below indicates the expected breakdown of the annual allocation for one year (2007) by type of intervention.

Among the priority areas of intervention are: Natura 2000, Climate change and the Thematic Strategies.

The sum of the different measures proposed will remain within the allocation granted to the ENV policy area, following the annual budget procedure.

Commitments in € million

Breakdown	Total cost for one year (2007)
☐ Building knowledge base (studies, surveys, models, informatics support)	35 (15%)
☐ Capacity building and implementation (training, networking, dissemination, workshops, project funding)	139 (60%)
☐ Information and communication (Awareness raising campaigns, conferences, events, help desks, publications)	46 (20%)
☐ Others	11 (5%)
Total cost	231

7. IMPACT ON STAFF AND ADMINISTRATIVE EXPENDITURE

7.1. Impact on human resources

There will be no additional impact on human resources but an estimate of the staff involved in managing the financial side of the programme is as follows:

Types of post		Staff to be assigned to management of the action using existing and/or additional resources	Total	Description of tasks deriving from the action
		Number of permanent posts		
Officials or temporary staff	A	37		
	B	31		
	C	17		
Total		85		

7.2. Overall financial impact of human resources

Type of human resources	Amount (€)	Method of calculation *
Officials	6562.56 K	37 x 108 000
Temporary staff		31 x 57 924
		17 x 45 348
Total	6562.56 K	

The amounts are total expenditure for twelve months.

The human and administrative expenditure requested under the LIFE+ programme are in line with the current situation for DG Environment. In principle, no extra human resources will be required in relation to this programme until 2007: however, the allocation of the resources will depend, on one hand, by the internal organisation of the new Commission, and on the other hand, by the possible reallocation of the HR between services following the adoption of the new financial perspectives.

In any case, the level of expenditure for human and administrative resources (including IT expenditure) for LIFE+ will remain within the allocation granted by the Budgetary Authority each year in the course of the budgetary process for policy area Environment.

7.3. Other administrative expenditure deriving from the action

There will be no overall increase in the DG's administrative expenditure on meetings and missions. As an indication, the following table shows the likely costs of the regulatory committee meetings for the programme, which will be financed out of the DG's annual allocation for this type of expenditure.

Budget line (number and heading)	Amount €	Method of calculation
Overall allocation (Title 07)		
07031 – Committees ¹	100K	4 meetings x 25 members x €1K
07030 – Experts meetings		
07010 – Missions	110K	110 missions x €1K
Other expenditure (specify)		
Total	210K	

The amounts are total expenditure for twelve months.

¹ Specify the type of committee and the group to which it belongs.

I.	Annual total (6.2 + 6.3)	6 772 560
II.	Duration of action	7 years
III.	Total cost of action (I x II)	47 407 920*

This amount is purely indicative. The cost of the 7-year period will not result from the simple multiplication of the 2007 amount: a small increase in the allocation is foreseen for every subsequent year (see table 2.3(c); the amount for the 7-year period is estimated at € 50.3m instead of the € 47.4m resulting from the table above).

8. FOLLOW-UP AND EVALUATION

8.1. Follow-up arrangements

Each file - grant agreement or market contract – is followed by the responsible Commission service. All files are monitored during the whole life-cycle. Beneficiaries of community grants and/or contributions are required to report to the Commission on the implementation of the projects/activities (from both the technical and the financial viewpoint). A report is also required to contractors after the completion of their work. All these provisions, including modalities, conditions, deliverables, etc. are included in the grant agreements and in the public procurement contracts.

All the procedures for the implementation and the follow-up of this programme will be in compliance with the provisions of Council Regulation (EC, Euratom) N° 1605/2002 of 25 June 2002 on the Financial Regulation applicable to the general budget of the European Communities.

8.2 Arrangements and schedule for the planned evaluation

As provided for under Article 13 of the Regulation, the multi-annual programmes will be monitored regularly in order to follow the implementation of activities carried out under each strand. The programme, LIFE+, will be subject to a mid-term and final evaluation in order to assess its contribution to the development of Community environmental policy and the use made of the appropriations. The final evaluation will be carried out not later than one year before the programme ends and shall be submitted to the EP and the Council.

9. ANTI-FRAUD MEASURES

As stated in point 8.1 above, potential beneficiaries and contractors shall comply with the provisions of the Financial Regulation and provide the evidence of their financial and legal soundness.

For grants, they are required to supply provisional statements of income and expenditure related to the project/activity for which funding is requested. Payments are made on the basis of the terms and conditions related to the grant agreement and on the basis of expenditure and income statements duly certified by the beneficiary and checked by the relevant service of the Commission. On the spot controls are also possible and beneficiaries are required to keep all details and supporting documents for a period of 5 years after the completion of the project.